

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

**Матеріали
Міжнародної науково-практичної
конференції
“ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ
УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІКОЮ В УМОВАХ
ЦИФРОВІЗАЦІЇ БІЗНЕСУ”**

10 жовтня 2023 р.

Київ
2023

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Голова оргкомітету:

Гончаренко Михайло Федорович – ректор Міжрегіональної Академії управління персоналом, д-р екон. наук, проф.

Заступники голови:

Семенець-Орлова Інна Андріївна – директор Навчально-наукового ін-ту управління, економіки та бізнесу, д-р наук з держ. упр., проф.;

Каліна Ірина Іванівна – заступник директора Навчально-наукового ін-ту управління, економіки та бізнесу, д-р екон. наук, проф.

Члени оргкомітету:

Дачій Олександр Іванович – завідувач кафедри маркетингу ННІУЕБ, д-р екон. наук, проф.;

Братусь Анна Анатоліївна – завідувач кафедри економіки та управління бізнесом ННІУЕБ, д-р екон. наук, доц.;

Дмитренко Геннадій Анатолійович – завідувач кафедри управління персоналом та економіки праці ННІУЕБ, д-р екон. наук, проф.;

Коваль Микола Іванович – завідувач кафедри обліку і оподаткування ННІУЕБ, канд. екон. наук, доц.;

Кришталь Галина Олександрівна – завідувач кафедри фінансів, банківської та страхової справи ННІУЕБ, д-р екон. наук, проф.;

Кривоберець Марина Миколаївна – завідувач кафедри організації туристичної діяльності ННІУЕБ, канд. екон. наук, доц.;

Мазур Юлія Володимирівна – декан ННІУЕБ, канд. екон. наук, доц.

*Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом
(протокол № 10 від 29.11.23)*

Міжнародна науково-практична конференція “Інноваційні методи управління економікою в умовах цифровізації бізнесу”: зб. матеріалів конференції (м. Київ, 10 жовтня 2023 р.) / ред. кол.: І. А.Семенець-Орлова (гол. ред.), І. І.Каліна (заст. гол. ред.), Ю. В. Мазур (упоряд. і відп. ред.) та ін. Київ: Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2023. 274 с.

ISBN 978-617-02-0389-2 (електронне видання)

Опубліковано наукові статті, в яких висвітлено теоретико-методологічні засади та практичний досвід роботи в таких галузях, як: економіка, маркетинг, менеджмент, публічне управління, туризм в умовах цифровізації бізнесу.

Для науковців, викладачів, наукових співробітників, промисловців, підприємців, аспірантів і студентів.

Тексти тез надано в авторській редакції. Автори несуть повну відповідальність за зміст публікацій, а також добір, точність наведених фактів, цитат, власних імен та інших відомостей.

Сахно Дмитро Сергійович Передумови реформування стратегії розвитку галузі залізничного транспорту	226
Семчук Дмитрій Володимирович Ринок поліграфічних послуг у світі	229
Середюк Катерина Володимирівна Акселерація та інкубація бізнесу: сутність та фактори вибору	232
Середюк Олена Володимирівна Бізнес-комунікації: сутність, основні елементи та методи застосування	234
Сєдова Аліна Геннадіївна Культурно-пізнавальний туризм у Румунії: перспективи розвитку	238
Скиба Ганна Іванівна Цифровізація облікових процесів в умовах сталого розвитку	240
Соломаха Валерія Юрївна Внутрішнє середовище туристичного підприємства та його елементи	243
Суцук Ольга Анатоліївна, Скиба Ганна Іванівна Облік виробничих витрат у поліграфії в умовах цифровізації бізнесу	246
Табаченко Данил Аркадійович Управлінські процеси в туризмі як засоби розвитку здоров'я та безпеки суспільства	250
Філіппов Іван Михайлович Управління персоналом торгових підприємств в умовах розвитку цифрових технологій	252
Цімошинська Оксана Валентинівна, Хіміч Св'яtosлав Володимирович Ефективність цифровізації для економіки України	254
Червінська Любов Петрівна Платформи цифрової праці: реалії, виклики	257
Шостак Вікторія Анатоліївна Система управління якістю туристичного підприємства	261
Школенко Оксана Борисівна, Мітряхін Роман Віталійович Маркетинговий інструментарій просування продукції вітчизняних підприємств	265
Шуляр Наталія Миколаївна, Шинкаренко Софія Ігорівна Відтворення ресурсної складової трудового потенціалу підприємства у повоєнний період	268
Яцюк Денис Юрійович Культурно-пізнавальний туризм у Польщі. Перспективи розвитку	270

2. *Заставний Ф. Д.* Навч. посіб. / за ред.. проф. Ф. Д. Заставного. К.: Знання, 2014. 575 с.
3. *Кифяк В. Ф.* Організація туризму. Чернівці: Книги-XXI, 2008.
4. *Кудла Н. Є.* Менеджмент туристичного підприємства: підручник. К., 2012. 343 с.
5. *Мильнер Б. З.* Теорія організацій: курс лекцій. М., 2013. 335 с.

СУЩУК Ольга Анатоліївна

здобувач вищої освіти

Навчально-наукового інституту управління, економіки та бізнесу

Міжрегіональної Академії управління персоналом

СКИБА Ганна Іванівна

науковий керівник, кандидат економічних наук,

доцент кафедри обліку і оподаткування

Навчально-наукового інституту управління, економіки та бізнесу

Міжрегіональної Академії управління персоналом

ОБЛІК ВИРОБНИЧИХ ВИТРАТ У ПОЛІГРАФІЇ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ БІЗНЕСУ

В умовах ринкової цифрової економіки виникає необхідність ґрунтовної переорієнтації системи оцінювання функціонування сучасних суб'єктів господарювання різних форм власності. Суттєвою мірою вирішення поставлених завдань ефективного розвитку та економічного зростання підприємств поліграфії залежить від системи удосконалення управління витратами виробництва та собівартістю продукції друку.

Нинішня система бухгалтерського обліку повинна активно бути спрямована на: успішне забезпечення реального використання ринкових інструментів та базуватися на ефективній системі управління витратами; обґрунтований єдиний підхід до вирішення завдань, насамперед, обліково-економічних незалежно від рівня управління; перспективу управління витратами на різноманітних етапах виробничого циклу; використання ефективних методів оптимізації витрат; швидке відображення економічної інформації; використання нової техніки та передових технологій. У зв'язку з цим постає необхідність безкомпромісної зміни виробничого механізму, що регулює економічні процеси. Це зумовило створення якісно-нової системи управління, оновлення змісту та методології бухгалтерського обліку витрат на виробництво друкованої продукції та контролю цього процесу.

Значний внесок у вирішення проблем обліку виробничих витрат підприємств поліграфії зробили як вітчизняні так і зарубіжні вчені-дослідники, зокрема: Бутинець Ф. Ф., Валуєв Б. І., Воронкова В. Я., Гуцайлюк З. В., Ісако-

ва М. Є., Лінник В. Г., Мних Є. В., Пушкар М. С., Сопко В. В., Ткаченко Н. М., Чепурін В. О., Чумаченко М. Г., Шкарабан С. І. та інші науковці. Зважаючи на те, що певні аспекти економічного змісту, методики обліку, порядку формування та розподілу виробничих витрат у підприємствах поліграфії наразі лишаються дослідженими недостатньо, а також носять проблемний характер, вважаємо за доцільне більш детально обґрунтувати економічний зміст та теоретичні основи формування цих витрат. У зв'язку з цим, в сучасних умовах цифровізації бізнесу, необхідно створити таку систему обліку виробничих витрат, яка б задовольняла потреби користувачів облікової інформації, а головне — потреби управління.

Процес трансформації системи бухгалтерського обліку в ринкове цифрове середовище поліграфічних підприємств є неадекватним сучасним вимогам. До ключових гальмуючих чинників доцільно віднести:

- використання застарілих інструктивно-методичних матеріалів з організації обліку витрат на виробництво продукції поліграфії;
- невідповідність діючим правилам регулювання відображення витрат у чинній нормативній та правовій базі;
- недосконалість первинних документів з обліку собівартості продукції друку;
- несумісність специфіці виробництва поліграфії номенклатури статей обліку витрат;
- відсутність належного нормування витрат за статтями, що обмежує контрольні функції обліку за місцями виникнення витрат та за центрами відповідальності;
- низька ефективність автоматизованих процесів обробки облікової інформації.

За таких обставин недостатня вивченість проблем обліку собівартості продукції та необхідність їх вирішення з урахуванням вимог Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в ринкових умовах діяльності поліграфічних підприємств зумовили вибір теми дослідження, мету, завдання та її основні напрямки.

Метою дослідження є удосконалення методичних та організаційних основ обліку собівартості продукції друку на підприємствах поліграфії для забезпечення їх ефективного функціонування в умовах ринкових відносин та цифровізації бізнесу.

Сьогодні багато економістів дотримуються думки, що створення адаптивної системи обліку витрат у форматі фінансового та управлінського обліку забезпечить ефективність аналітичних та прогнозних інструментів, здатних підвищити ефективність управління елементами витрат суб'єкта господарювання, сприятиме визначенню ефективних заходів щодо здешевлення продукції та, відповідно, впливу на посилення конкурентоспроможності підприємств, приміром поліграфічної галузі.

Облік витрат на вітчизняних підприємствах, незалежно від організаційно-правової форми та виду їх діяльності, регулюється нормами НП(С)БО 16 "Витрати" [3] та рядом інших нормативно-правових актів, що регулюють

організацію бухгалтерського обліку в Україні. Однак, як зазначається в тематичній літературі, узагальнена інформація, наведена в цьому стандарті, не дає змоги повністю структурно представити витрати поліграфічного підприємства з урахуванням специфіки його діяльності. У зв'язку з цим на деяких поліграфічних підприємствах деталізація синтетичних рахунків витрат здійснюється шляхом створення нових субрахунків, які б давали адекватну облікову інформацію про весь технологічний процес. Враховуючи те, що облікові процеси, пов'язані з витратами, повинні бути комплексно відображені, підприємству необхідно, крім існуючого фінансового та податкового обліку, організувати управлінський облік.

Розробка системи управлінського обліку для конкретного підприємства є трудомістким і дорогим процесом, що потребує значних фінансових вкладень — початкових на розробку, впровадження постійних операційних витрат на використання цієї системи. Такі витрати зумовлюють зростання собівартості продукції в цілому та питомої ваги проміжних витрат. Крім того, у світовій практиці не існує методики, за якою можна було б оцінити ефект від впровадження системи управлінського обліку, а тому підприємства впроваджують таку систему в повному форматі дуже обмежено. Таким чином, проблема інформаційно-аналітичного забезпечення оптимізації та мінімізації витрат на багатьох підприємствах вирішується менш витратними методами, виходячи з їх фінансових можливостей, стратегічних цілей, структури управління, загального формату інформаційної системи підприємства тощо. У кризовий період необхідні радикальні дії з боку поліграфічного підприємства, які мають бути спрямовані на споживача: участь підприємства у масових заходах, книжкових форумах (завоювання споживача чи створення умов, які б сприяли зростанню) попиту на продукцію в майбутньому, що вимагає додаткових витрат. Зростання таких загальновиробничих витрат потребує розробки методичних положень щодо їх розмежування між суміжними періодами (витрати діяльності, витрати майбутніх періодів) з метою об'єктивного визначення рентабельності або свідомого субсидування окремих видів збиткової на даний момент продукції [1].

Характер обліку витрат на поліграфічних підприємствах повинен враховувати обсяг індивідуальних замовлень (тиражів), рівень організації виробництва, асортимент продукції друку. Специфіка технологічних особливостей поліграфічного виробництва, і, відповідно, бухгалтерського обліку включає витрати на наймання персоналу (облік витрат на оплату праці — авторський гонорар, гонорар за художні та графічні роботи тощо). Так само, як специфічний можна відзначити такий обліковий аспект, як групування загальновиробничих витрат видавництва та їх розподіл (витрати на редакцію, витрати на художньо-графічне оформлення видань, сплачені стороннім організаціям). Зазначені особливості пов'язані з тим, що розрахунок собівартості продукції друку необхідний для кожного конкретного видання (асортименту видавничої продукції).

Для поліграфічного підприємства оптимальний метод обліку витрат і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) переважно базується

на позадоговірному обліку з використанням елементів нормативного методу. На кожне замовлення поліграфічного підприємства відкривається аналітична картка обліку витрат, у якій зазначаються тираж, обсяг і формат друкованого видання, операції з його виготовлення, планова собівартість тощо. Дані в картці повинні збігатися з даними друкованого видання, первинних документів і відображаються на рахунку 23 “Виробництво” до завершення робіт за цим замовленням.

Прямі витрати на поліграфічні роботи включають витрати на виготовлення друкарських форм, зокрема ілюстративних, набір рукопису (у разі, коли це виконує поліграфічне підприємство), поліграфічні витрати, витрати на брошурно-палітурні та обробні роботи. До прямих матеріальних витрат належать витрати на папір і палітурні матеріали. Для друкарні, де асортимент матеріалів, що використовуються у виробництві, досить різноманітний, оптимальним методом оцінки матеріалів при їх витраченні є метод середньозваженої собівартості.

Розрахунок витрат на поліграфічні роботи може здійснюватися різними способами: розрахунок витрат на кожне окреме видання; на основі типових калькуляцій окремих груп (серій) видань; коригування звітних даних за попередній період. В сучасних умовах жорсткої конкуренції в поліграфічній галузі для забезпечення ефективного контролю за матеріальними витратами вочевидь необхідно застосовувати методи документального оформлення відхилень від норм та інвентаризації з відображенням відхилень в системі обліку. Інвентарний метод доцільно застосовувати для матеріалів, використання яких не нормується, або за наявності недосконалої системи нормування. Контроль за витратою паперу для друку та використанням інших виробничих запасів має ефективно здійснюватися методом документального оформлення відхилень від норм, за яким складається додатковий сигнальний документ на понаднормовий відпуск.

Внаслідок стрімкого впровадження в технологію поліграфічного виробництва новітньої електронно-обчислювальної техніки виникла об’єктивна необхідність перегляду методів формування, обробки та подання облікової інформації про собівартість і рентабельність окремих видів і груп продукції поліграфії. Важливою складовою удосконалення обліку витрат на поліграфічних підприємствах є розробка адекватних технологічним особливостям галузі “Методичних положень калькулювання собівартості поліграфічної продукції”, що дозволить в методиці бухгалтерського обліку підприємства сформулювати систему додаткових аналітичних рахунків (субрахунків), здатних забезпечити більш об’єктивне визначення собівартості та рентабельності окремих видів продукції поліграфії та запасів.

Література

1. *Барановський Н. І.* Облік і контроль витрат виробництва на поліграфічних підприємствах України: автореф. дис. ... канд. екон. наук: спец. 08.06.04. Терноп. держ. екон. ун-т, 2005. 21 с.

2. Кравчук О., Єгорова Ю. Облік виробничих матеріальних витрат. *Головбух*. 2010. № 8(679). С. 33–36.
3. НП(С)БО 16 “Витрати”. Затверджене Наказом МФУ від 31.12.1999 р., № 318. Із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства фінансів від 11.12.2006 р., № 1176.

ТАБАЧЕНКО Данил Аркадійович

*аспірант Навчально-наукового інституту управління економіки та бізнесу
Міжрегіональної Академії управління персоналом*

УПРАВЛІНСЬКІ ПРОЦЕСИ В ТУРИЗМІ ЯК ЗАСОБИ РОЗВИТКУ ЗДОРОВ'Я ТА БЕЗПЕКИ СУСПІЛЬСТВА

На розвиток туризму в світі здійснюють вплив науково-технічний прогрес, підвищення якості життя населення, збільшення тривалості вільного часу, відпусток, економічна і політична стабільність і ряд інших чинників.

Десятиліття глибоких змін і перетворень, що значно змінили політичні, соціально-економічні умови і духовне життя нашої країни запам'ятається тим, що визначена нова система цінностей і покладено початок вироблення стратегії розвитку України в новому тисячолітті. Народжується нове, орієнтоване на здоров'я суспільство, яке вимагає від кожної людини володіння сучасними знаннями, професійними навиками, культурою мирного існування.

Здоров'я населення є ключовою проблемою нашої країни. Її витоки лежать, практично, у всіх сферах життя і діяльності держави і найбільш яскраво виявляються в кризовому стані систем охорони здоров'я і соціального захисту населення, стрімкого зростання споживання алкоголю і наркотичних речовин. Наслідками цього глибокого системного процесу є різке скорочення народжуваності та середньої тривалості життя, погіршення здоров'я людей, деформація демографічного і соціального складу суспільства, підрив трудових ресурсів як основи розвитку виробництва, ослаблення фундаментального осередку суспільства — родини.

Такий розвиток демографічних процесів обумовлює зниження етичного, духовного і творчого потенціалу суспільства. Проте необхідно відзначити, що, не дивлячись на серйозність вказаних проблем, фактично не зроблено жодних серйозних дій. В результаті, ми спостерігаємо розвиток процесу деградації та руйнування генофонду народів України. Так, наші державні керівники по охороні здоров'я наводять дані про те, що за останні п'ять років, зросло число насильницьких смертей — від нещасних випадків, отруєнь, травм — в 1,8 разу, від отруєнь алкоголем в 2,7 разу. У доповідях про розвиток людського потенціалу в Україні за 2021 рік наведені наступні факти:

- знижується кількість реєстрованих браків, зростає кількість розлучень;
- зростає частка позашлюбних народжень;